

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoCsp/8/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119207741
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8119207741.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Marianny Hirkovej, v spore žalobkyne S. I., nar. X.X.XXXX, trvale bytom Y. 4, XXX XX C., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpenému advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom 1. Mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 793,63 eura, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 20Csp/96/2019 - 50 zo dňa 15.11.2019, takto

rozhodol:

Mení rozsudok prvoinštančného súdu vo vyhovujúcom výroku tak, že žalobkyni priznáva sumu 50 eur, ktorú je povinný zaplatiť žalovaný do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti vyhovujúceho výroku žalobu zamieta.

Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobkyni sumu 350,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaný je p o v i n ý nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Prvoinštančný súd tak rozhodol o žalobe, ktorou si žalobkyňa uplatnila voči žalovanému právo na primerané finančné zadostučinenie vo výške 793,53 eura. Prvoinštančný súd žalobe čiastočne vyhovel, čo do sumy 350,- eur. Prvoinštančný súd vo veci sp. zn. 16Csp/ 200/2016 zo dňa 13.06.2017 vyhovel žalobkyni a uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne. Krajský súd v Prešove rozsudkom sp. zn. 24Co/116/2017 zo dňa 28.06.2018 vyššie uvedený rozsudok potvrdil. Zistil, že z celého konania proti žalovanému vyplýva, že účelom zabezpečenia jeho pohľadávky dohodou zrážkach zo mzdy bolo, aby vylúčil zo súdneho prieskumu uplatňovanú pohľadávku voči žalobkyni. Krajský súd v Prešove navyše zhodnotil, že uvedenie dohody zrážkach zo mzdy do vopred naformulovanej zmluvy, ktorej obsah spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom ovplyvniť, a ktorá umožňuje fakticky svojvoľne nadiktovať výšku pohľadávky za účelom mimosúdnej exekúcie majetku spotrebiteľa, ako neprijateľný a zlý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. Uplatnenie práva na primerané finančne zadostučinenie v predmetnom konaní považoval za dôvodné

a pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práv žalobkyne ako spotrebiteľa považoval za primeranú sumu 350,- eur. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 255 ods. 1 CSP.

3. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku - výroku I. a III. odvolanie žalovaný. Namietal, že rozhodnutie súdu o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia je nedôvodné a nepodložené. Poukázal na to, že žalobkyňa si v konaní uplatnila nárok na primerané finančné zadosťučinenie podľa zákona o ochrane spotrebiteľa. Nárok na zaplatenie finančného zadosťučinenia, ale žalobkyňa riadne nezodôvodnila (odôvodnenie je všeobecného charakteru, ktoré sa dá teoreticky použiť na akéhokoľvek spotrebiteľa domáhajúci sa svojich práv), taktiež sa žalobkyňa nevyjadrila aká ujma jej vznikla a okrem uvedenia sumy v podstate neuviedla žiadne konkrétne okolnosti, z ktorých by súd mohol objektívne posúdiť ujmu žalobkyne. Aj keby žalobkyňa bola v celom konaní úspešná a bolo by preukázané porušovanie práv spotrebiteľa žalovaným, to ešte neznamená automaticky priznávanie finančného zadosťučinenia. Žalovaný preto spochybňuje dôvodnosť, zákonnosť a primeranosť priznanej výšky bezdôvodného obohatenia vzhľadom na čas uzatvorenia úverovej zmluvy a množstvo žalôb, ktoré žalobkyňa na jednotlivých úverových zmluvách podáva. Navrhol aby odvolací súd zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne a priznal žalovanému náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

4. Žalobkyňa sa k odvolaniu písomne nevyjadrila.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, účinného od 01.07.2016 v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) v zmysle ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie, osobou oprávnenou (§ 362 ods. 1, § 359 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie je čiastočne dôvodné.

6. Podľa ust. § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

7. Podľa ust. § 390 CSP, odvolací súd sám rozhodne vo veci, ak po a) rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a po b) ak odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

8. Podľa ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

9. Podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

10. Odvolací súd nespochybňuje základ nároku žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. V tejto časti odvolací súd nepovažoval uplatnené námietky vznesené žalovaným za dôvodné. Je nesporné, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 16Csp/200/2016 zo dňa 13.06.2017 sa žalobkyňa úspešne domáhala neprijateľnosti zmluvnej podmienky, keď žalovaný ako dodávateľ do zmluvy o úvere zakomponoval dohodu o zrážkach zo mzdy. Keďže žalovaný preukázateľne porušil právo žalobkyne na zmluvu bez neprijateľných zmluvných podmienok a žalobkyňa sa úspešne domohla uloženia povinnosti

žalovanému zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, tak dôsledkom takéhoto porušenia je aj úspešné uplatnenie práva spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie.

11. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia priznanej súdom prvej inštancie, odvolací súd nepovažuje sumu 350,- eur za primeranú. Z hľadiska výšky priznávaného primeraného finančného zadosťučinenia musí odôvodnenie priznanej výšky byť presvedčivé, lebo výška primeraného finančného zadosťučinenia podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa spočíva na voľnej úvahe súdu, ktorá nemôže byť svojvoľná. Pri stanovení výšky treba vychádzať zo závažnosti porušenia práv, povinností, z okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práv a povinností. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.

12. Kritériom kvantifikácie nároku by mali byť podľa odvolacieho súdu najmä okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Konkrétna výška priznaného finančného zadosťučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti.

13. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že za daného stavu s ohľadom na porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na súde, ako aj s ohľadom na výšku nedôvodne požadovanej sumy žalovaným je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné. Žalobkyňa z dôvodu neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy musela iniciovať súdne konanie na ochranu svojich spotrebiteľských práv, pričom samotné súdne konanie je stresujúcim faktorom, odôvodňujúcim priznanie finančného zadosťučinenia. Žalobkyňa však nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia okrem jeho prípustnosti v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. a tvrdením o tom, že mala postavenie spotrebiteľa a vykonávali sa jej zrážky zo mzdy ničím neodôvodnila. Žalobkyňa neuviedla, a to ani v priebehu odvolacieho konania, či konanie žalovaného a následné domáhanie sa neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy súdnou cestou viedlo k vzniku aj iných negatívnych dôsledkov v súkromnom a spoločenskom živote. Takýmito negatívnymi dôsledkami resp. nepriaznivým okolnosťami prípadu, ktoré by mohli vzniknúť v súvislosti s nekalým konaním žalovaného je napr. vznik nepriaznivej majetkovej a sociálnej situácie v konkrétnom čase, odkázanosť na iných alebo psychická záťaž a pod. Ako už odvolací súd viac krát uviedol, nie sú pochybnosti o tom, že spotrebiteľské práva žalobkyne boli porušené a tak jej vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie, to však neznamená, že jej patrí v takej výške ako sama požadovala.

14. Pri určení výšky priznaného zadosťučinenia odvolací súd prihliadal na všetky okolnosti prípadu a dospel k názoru, že primeraná povaha a rozsahu porušenia práv žalobkyne je suma 50,- eur, ktorá zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyňu ako spotrebiteľovi satisfakciu a odradí dodávateľa od ďalšieho porušovania práv spotrebiteľov. Žalobkyňa nielen žiadne okolnosti odôvodňujúce výšku uplatneného nároku netvrdila, ale ani žiadne okolnosti ani dôkazmi nepreukázala. V tomto spore o výšku primeraného finančného zadosťučinenia je dôkazná povinnosť a povinnosť tvrdenia na strane spotrebiteľa. Výška nároku musí byť objektívne preukázaná. Žalobkyňa svoje dôkazné bremeno neuniesla, preto odvolací súd pri určení výšky uplatneného nároku zohľadnila len okolnosti v súvislosti s podaním žaloby o určenie neprijateľných zmluvných podmienok. Vo všeobecnosti podanie žaloby a vedenie súdneho sporu každého zaťažuje, ide o zodpovednosť za svoje dôkazy a tvrdenia, za prípadný negatívny výsledok. Preto výška primeraného finančného zadosťučinenia v sume 50,- eur je postačujúca na kompenzáciu tejto nekomfortnej situácie a v prevyšujúcej časti jej nárok zamietol.

15. Odvolací súd napadnutý rozsudok prvoinstančného súdu zmenil podľa § 388 CSP, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie a ani na jeho zrušenie.

16. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a 262 ods. 1 CSP. Odvolací súd vychádzal zo zásady úspechu vo veci, ktorú treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. Nejde o procesne neúspešnú žalobkyňu, ak jej bola priznaná aspoň časť uplatneného nároku. Žalobkyňu treba považovať za plne úspešnú, keď mala plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto z jeho procesného úkonu závisela, výlučne od úvahy súdu. V predmetnom konaní výška priznaného finančného zadosťučinenia závisela nepochybne od úvahy súdu. Hoci bola výška finančného zadosťučinenia odvolacím súdom

znížená, žalobkyňa bola v odvolacom konaní úspešná čo sa týka nároku na jeho priznanie a preto jej odvolací súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd 1. inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia (§ 262 ods. 2 CSP).

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.